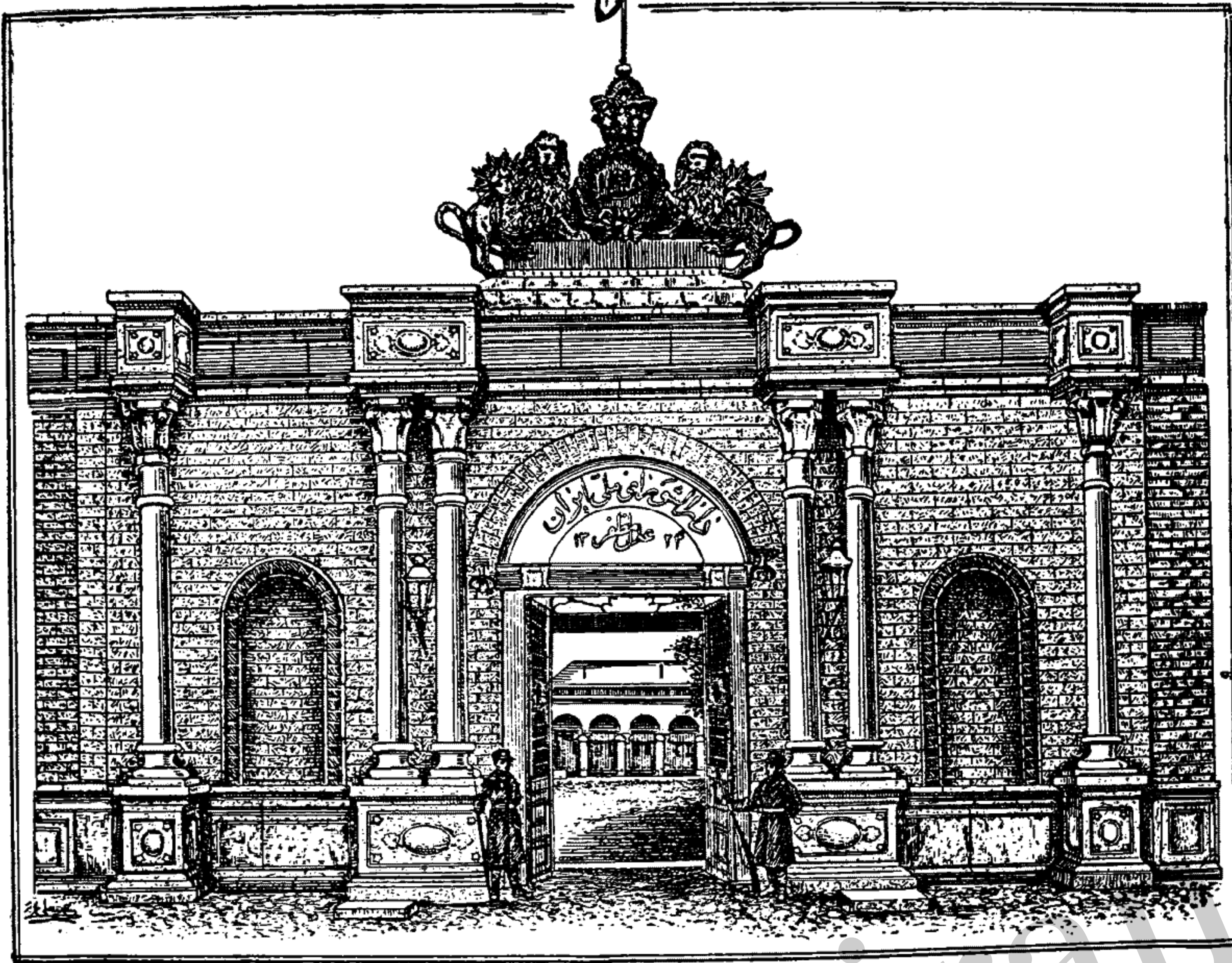

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۱۱۸</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۸۳</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲۳ خرداد ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۴ ذیحجه ۱۳۴۵</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالبانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمه تک شماره یک قران</p>

فهرست مندرجات

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۳ خردادماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۴ ذیحجه ۱۳۴۵

جلسه ۱۱۸

(مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای پیرنیا تشکیل گردید)
(صورت مجلس روز یکشنبه بیست و یکم خرداد را آقای دیوان بیگی قرائت کردند)

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقایان: اسفندیاری - آقا سید کاظم یزدی - نظام مافی
ضیاء - حیدری مکری - ارباب کیخسرو - ليقوانی - فرشی
دکتر لقمان - مبرز حسن خان وثوق - زعیم

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	بقیه شور نسبت بخر کیسیون بودجه راجع به اضافات سنه ۱۳۰۵ وزارت فوائد عامه	۱۶۶۲	۱۶۸۵

غائبین بی اجازه جلسه قبل
 آقایان: علی خان اعظمی - حشمی - نوبخت - حاج حسن آقا ملک
 در آمدگان بی اجازه جلسه قبل
 آقایان: روحی - فرمند - کازرونی
 در آمدگان بی اجازه جلسه قبل
 آقایان: شریعت زاده - آقا زاده - سبزواری - میرزا محمد تقی بهار -
 رئیس - صورت مجلس مخالیق دارد یا نه؟
 (گفتند - خیر)
 رئیس - صورت مجلس تصویب شد
 عده از نمایندگان - دستور
 رئیس - زمره دستور بشویم؟
 جمعی از نمایندگان - بله
 حاج آقا رضا رفیع - بنده در دستور عرض دارم استدعا می کنم طرحی که از طرف آقایان نمایندگان هیبه شده است راجع بفرود بمجلس مقدم بر هر چیز مطرح شود. بقید دو فوریت هم پیشنهاد شده است.
 رئیس - بعد از نفس مطرح میشود. خبر کمیسیون بودجه راجع باضافات وزارت فوائد عامه مطرح است آقای فیروز آبادی
 فیروز آبادی - بنده بازها عرض کرده ام که کلیه باضافات مخالفم. هر چند در این مسئله خیلی مورد ملامت واقع شده ام و همه کس مرا مذمت می کنند و میگویند با اصلاحات مخالفت می کنی و خوب نیست از آنها بگذرد ولی عقیده خودم برخلاف این است و عقیده دارم که این اضافات اصلاحات را از مملکت ما میبرد و باعث خرابی بودجه و مملکت خواهد شد و سبب میشود که مردم همه روزه از اطراف فشار ادارات می آورند و هر قسم که شده می خواهند خودشان را وارد ادارات بکنند و این خیلی بد تربیتی است و باعث این میشود

که همیشه میز و صندلی درست کنند و اگر يك كدامشان را هم بمحقوقشان دست بزنند جمع میشوند این جا و داد و فریاد می کنند که این ارث پدر ما است و ارث مادر ما است و حق ندارید دست بزنید هزار تا بدهم می گویند. معایب این کار خیلی است بودجه را هم از تعدیل می اندازد اگر مجلس بخواهد هر روزی این اضافات برود و رأی بدهد با این همه معایبی که هست تعدی بزرگی نسبت بمالیات بده ها شده مالیات بده ها که نمی توانند روزی سه قران عایدی پیدا کنند چه قدر باید از آنها بگیرند و هی بدهند مالیات بخور ها بعد هم هر روز يك اضافاتی این جا برای آنها بگذرانند. بنده این را مخالف با انصاف و مخالف با وجدان و همه چیز میدانم دیگر برای مالیات بده چیزی باقی نمانده که بدهد مالیات بخور ها بخورند خوب اگر حالا کسی بگوید این پول زیادی که يك میلیون یا دو میلیون داریم چه کار بکنیم اولاً میگویم پول زیادی معلوم نیست باشد فرضاً هم که باشد این پول زیادی را بدهند يك کارخانه بیاورند يك چاه نفت را استخراج کنند. يك کارخانه کاغذ سازی بیاورند که محل احتیاج است و در مقابلش يك اشکال تراشی هائی نکنند. يك کارخانه قند سازی بیاورند. نه اینکه همه روزه هی اضافه هی اضافه و فلان چیز. اینها صحیح نیست و برای مملکت مضر است و بنده از هیچ ملاهتی هم نمیترسم و این رویه خودم را تعقیب میکنم
 رئیس - آقای یاسائی
 یاسائی - این فرمایش را آقای فیروز آبادی کراراً فرموده اند که اضافات زیادی نباید داده شود. بنده هم در يك قسمت بانظریه ایشان موافقم حتی در یکی دو جلسه قبل در کمیسیون بودجه مذاکره شد که اضافاتی که برای مستخدمین پیشنهاد کرده اند بابت سال ۱۳۰۵ که بودجه آن سال برای ۱۳۰۶ مأخذ میشود آن اضافات را موافقت نکنیم مگر برای مستخدمین جزو نیسات و

منشی سوم و در این حدود. این نظریه کمیسیون بوده است البته صرفه جوئی درمخارج از نقطه نظر وضعیت مملکت يك كار خیلی خوبی است ولی صرفه جوئی که مضر بحال مملکت نباشد و يك منافعی را تقویت نکند. اگر وزارت فوائد عامه محتاج باشد بيك تشکیلات جدیدی برای توسعه امور فلاحی بيك اقدامات مؤثری برای ترقیات مملکت این را باید در ردیف اصلاحات شمرد نه در ردیف اضافات. اگر گفته میشود فلان متخصص حشره شناس برود و يك تحقیقاتی بکند و ملاحظه کند که سن را چگونه باید جلوگیری کرد ملخ را چگونه باید دفع کرد این را نباید جزو اضافات شمرد یا اگر در دوائر وزارت فوائد عامه احتیاجی نسبت بمستخدمین است از نظر اینکه چند سال است يك تشکیلاتی پیدا کرده است و يك وزارتخانه تازه ایست نیایستی با اضافاتش مخالفت کرد شما ملاحظه بفرمائید و اگر اضافه حقوق بکسی داده شده است مخالفت بفرمائید ولی این چیزهائی که پیش بینی شده است خرج يك مؤسسان میشود که از نقطه نظر متخصصین آمریکائی که استفاده کرده اند لازم است و آنها اینها را ضروری دانسته اند کمیسیون هم تصویب کرده است و بطور مطلق وبدون مطالعه با اضافات مخالف بودن بعقیده بنده خوب نیست. خوب است در آینه بيك تبعیضی هم ایشان قائل بشوند و آن اقلامی که بنظرشان خوب نیست و بعقیده ایشان هیچ ثمری ندارد با آنها مخالفت بفرمایند و الا بطور کلی بالایحه بودجه اساساً از نقطه نظر اینکه اینها يك مخارج غیر ضروری است مخالفت کردن خوب نیست. شاید آن خرجی که بعقیده شما غیر ضروری است ضروری و لازم باشد. فرمودند که این مالیات خورها منافع خودشانرا در نظر میگیرند باید فکر مالیات بده ها هم بود. بنده عرض میکنم که گرفتن مالیات فلسفه ندارد جز اینکه بدهند به نظمیه و امنیه و قشون و اینها که بيك خدماتی را انجام میدهند مالیاترا که نمیگیرند ذخیره کنند مالیاترا برای

مخارج مملکت میگیرند. برای محتاج مملکت میگیرند. مالیات بخور در تمامه مالك هست. حکومت در هر مملکتی مالیات بخور است هیئت مستخدمه ملت است و محتاج بيك مخارجی است که باید از رعیت بگیرند و يك چیز تازه نیست.
 رئیس - آقای کازرونی
 کازرونی - بنده غرضم حقیقه ظاهر مخالفت نیست بلکه می خواهم فقط بيك تذکراتی داده بشم آنچه را که بنده حس میکنم و گمان می کنم که عقیده همه آقایان هم همین باشد این است که دولت دارد نظرف اسراف و تبذیر میبرد بدینید و مدتی را که مستخدمین دولت مشغول کار هستند مقایسه کنید با حقوق که میگیرند به بینید چه خبر است. روزی چهار ساعت و پنج ساعت فقط کار می کنند بقیش را چه کار میکنند؟ نمیدانم. بالاخره با این وضع تربیت میشوند تمامه مملکت به تنبلی و کم کاری و چون در آن ما بيك ادارات تجملی است و فوق اعاده مدت کارش کم است و در همان مدت هم باز کارش کم است (خنده نمایندگان) بعقیده بنده در مقابل این ازدحام مستخدمین که هم استخدام را می گذارند روی آنها این حقوق هم که آنها داده میشود باز زیاد است و مخصوصاً در مقابل فقر و فاقه و بدبختی که سر تا سر مملکت را از حیث اقتصاد گرفته است بر دولت لازم است که به نظر گرفتن وضعیت عمومی و طرز زندگی جامعه ادارات خودش را تنظیم و تشکیل کند بعلاوه بنده می بینم در این دوره يك چیز تازه و نو ظهوری برای ما پیدا شده حالا بيك دوازدهم دو دوازدهم سه دوازدهم چهار دوازدهم را در دوره پنجم دیده بودیم ولی در این دوره اضافات بجای بودجه می آید بایستی بودجه سال آتی بطور کلی شش ماه قبل از انقضاء سال جاری تهیه و بمجلس شورای تقدیم شود ملاحظه بفرمائید ما داریم حالا اضافات را تصویب می کنیم در صورتیکه بایستی این اضافات ضمیمه بيك بودجه باشد که ما در هر صورت مطالعه کنیم و به بینیم این ها

مورد دارد یا ندارد از طرفی هم خوب اگر رأی ندهیم چه میشود. آقایان اعضاء کمیسیون (که طرف اعتماد ما هستند) يك آدم های جدی هم هستند و ساعی هستند که بلکه يك تقلیل خرجی پیدا بشود (میگویند که خیر لازم است و تصویب هم کرده اند از طرف دیگر راستی راستی بنده بودجه گذشته را که درست در تحت نظر نگرفته ام مطالعه نکردم ام رأی خودم را هم که نمی توانم منحل در رأی دیگری بکنم آخر من هم يك وظیفه دارم که باید انجام بدهم وظیفه من منوط باین است که من تشخیص بدهم و این موجب بر این است که بودجه کلی در مرئی و نظری من باشد و متأسفانه نیست. در هر صورت غرض بنده از این بیانات این است که خوب است آقایان عرایض بنده را کاملاً در تحت دقت قرار بدهند و يك قدری از اسراف و تبذیر جلو گیری کنند و الا بنده عقیده ام این است که با این وضعیتی که ما داریم جلو میرویم مردم از حیث زندگانی بیشتر در محاطره و مضیقه واقع خواهند شد. این بود عقیده بنده

شیروانی (نخبر کمیسیون بودجه) - آقای رهنا در دوره گذشته يك روز اینجا فرمودند که گاهی مجلس در بعضی مسائل ساعت سعد و نحس پیدا میکند هر يك از وزارتخانه های ما يك لایحه اضافی (همانطور که آقای کارزونی فرمودند معمول شده است) داشته اند و مجلس هم پس از اینکه یکی دو نفر مخالف حرف زدند آنها را تصویب کرده است و رفته است. ماده واحد بود منتهی ما برای اطلاع خاطر نمایندگان محترم صورت جزء آرا هم ضمیمه ماده واحد کردیم که آقایان مسبق باشند چندیست لایحه اضافات وزارت فواید عامه و وزارت امور خارجه در مجلس معطل مانده است مخصوصاً لایحه اضافات وزارت فواید عامه یکی از بهترین لوایح مفیده اضافی است که تقدیم شده است این دو لایحه دچار آن ساعت نحس شده است. بنده

حالا با آقای معاون وزارت فواید عامه صحبت میکردم تقریباً معادل مبلغ همین لایحه در مجلس صحبت شده است و اگر حساب کنیم شاید جلسات مجلس و کمیسیونهایی که در اطراف این لایحه بحث شده است بیشتر از شصت هزار تومان خرجش شده است و این لایحه همین طور گرفتار مانده است در مجلس و در ضمن این ماده واحد که فرضاً يك جزئیات مربوط بفلان شخص میشود تمام احتیاجات مملکتی ذکر میشود. اصلاح عدلیه در این لایحه گفته میشود. اصلاح آبیاری - سد بندی - راه آهن - فلاحات همه اینها در این لایحه ذکر میشود. بالاخره تمام اصلاحات مملکتی در ضمن این لایحه اضافات فواید عامه ذکر میشود و اسمش هم این است که در لایحه بودجه همه چیز میشود گفت در صورتیکه مکرر عرض شده است که این لایحه بودجه نیست و این لایحه يك تقدیم مجلس کنیم و تاخیر آن جز اینکه کمیسیون بودجه را دچار تاخیر در کار خودش بکند فایده ندارد. این که فرمودند آنها يك خرجهایی است برای ادارات نجملی بنده کاملاً تصدیق میکنم که يك قسمت از ادارات ما ادارات ارتزاقی یا تجملی است لوایح اضافی هم که آمده است مثلاً مربوط بوزارت داخله راجع بوده است بيك مقدار از همان ارتزاقی ها که آقای کارزونی میفرمایند که يك نایب الحکومه کجا یکی کجا یکی کجا يك ثبات کجا يك منشی کجا ضمناً يك مبلغی راجع به تعمیر ابنیه دولتی ولی يك لایحه که صدی پنجاه آن شاید موافق نظر آقای کارزونی باشد همین لایحه است. لا اقل اسمش که لایحه مخارج اصلاح فلاحتی است. لا اقل این اسم که رویش هست این اسم غیر از آن اسم اداره سازی يك وزارتخانه است. اصلاح فلاحتی و تأسیساتی که مربوط بامور فلاحات است مثل سایر اصلاحات آنقدر ها مرئی و محسوس نیست برای اینکه اگر يك اعتباری

داده شود برای ساختن يك راهی یا برای فلان کارخانه یا راه آهن آن کارخانه یا راه آهن در جلوی چشم شما گذاشته میشود ولی امتحانات فلاحتی و حشرشناسی و امراض نباتات و این جور مسائل اصلاً بن زودیه مرئی نمیشود و هر چه هم ما بخوایم برویم نفتیش بکنیم که این اداره چه کرده است نمیتوانیم تشخیص بدهیم و بالاخره باید مآلاً این کار نتیجه اش محسوس بشود يك نفر متخصص ما آورده ایم با سالی ده هزار تومان حقوق خود این بیچاره در روز بروز مکرر بمن می گفت که آقا بدون این وسائل و لوازمی که من لازم دارم و باید بدست من بدهید وجود من در این مملکت عاطل و باطل است. بنده الان در این مملکت نمی توانم خدمت بکنم و وظیفه حتمی خود را انجام بدهم چون وسائل کار ندارم. لا اقل انواع می خواهد که در جزء این لایحه نوشته شده. و انواع چیزهای دیگر که طرف احتیاج است و در ضمن این لایحه يك قسمتش نوشته شده. و الان مدت شش ماه است که در مجلس شورای ملی گیر کرده است. ایننگه آقای کارزونی فرمودند که مخالفت ایشان برای تذکر است که بالاخره بیشتر دقت و صرفه جوئی بشود این را بنده از طرف کمیسیون بودجه عرض میکنم که اطاعت میکنم خودشان هم اینقدر احساس کرده اند که همانقدری که ما در این جا از يك لایحه مدافعه میکنیم ده برابر این با يك لایحه در کمیسیون بودجه مخالفت می کنیم و غالباً وزراء به بنده گفته اند که شما از مجلس بیشتر بما فشار می آورید برای اینکه يك لایحه را ما غالباً در مجلس می آوریم که مخالفت مثبت در آن جا اظهار میشود ما بارها يك لایحه را از طرف کمیسیون مجلس تقدیم کرده ایم که میگویند کم است و مخالف مثبت در اینجا اظهار نظر میکند. در هر صورت بنده از آقایان مخالفین استدعا میکنم اجازه بدهند که این لایحه اضافی وزارت خارجه و فواید عامه امروز از مجلس بگذرد چون ما الان در کمیسیون بودجه

معطل هستیم و تمام کارهای مقدماتی مان را کرده ایم و معطل هستیم به بینیم که تکلیف این دو لایحه در مجلس چه میشود و بالاخره پس از آن در ظرف ده روز بدست روز يك مه بودجه را تقدیم مجلس بکنیم و آن وقت وقتی است که آقای کارزونی و سایر آقایان که مخصوصاً نسبت بلواخ بودجه نظریاتی دارند باید بفرمایند و حذف و کم و کسر بفرمایند و تمام اصلاحات را در آن لوایح اظهار بفرمایند ما هم البته رأی مجلس را مافوق تمام آراء و مقدس میدانیم ولی اول هم گفتم که این دو لایحه مبلغش گنجایش اینقدر حرف زدن را ندارد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

عده دیگر - کافی نیست

آقا سید یعقوب - بنده با کفایت مذاکرات

مخالفم.

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - مخالفت بنده برای خاطر این است که آقای شیروانی يك مسئله فرمودند که گرفتار نحس شده است و لایحه معارف گرفتار سعد شده است بنده میخواهم فلسفه اش را بهشان عرض کنم که به چه دلیل. و نظریات دیگری هم دارم که باید عرض کنم و ناچارم با کفایت مذاکرات مخالفت کنم حالا خود دانید

رئیس - رأی میگیریم آقایانی که مذاکرات را کافی

میدانند قیام فرمایند

(عده قلبی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد. آقای دشتی

دشتی - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای بامداد

بامداد - بنده تصور می کنم که اظهارات آقای شیروانی

باستناد صحیحی که آقای رهنا کرده بودند منطبق بر این

لایحه نیست یعنی سعد و نحس در بین نیست بنده که

موافقت دارم با دولت با این لایحه مخالفت دارم خود شما هم حقیقه چون وظیفه مخبری دارید باید دفاع کنید ولی البته تصدیق دارید که يك اقلامی هم در این لایحه است که نمیشود بآن رأی داد. این لایحه بعقیده بنده همان معنای لغویش را دارد یعنی لایحه اضافی و خیلی از اقلامش زیاد است. بنده از اشخاصی بودم که همیشه آرزو داشتم که این مملکت دو مؤسسه داشته باشد یکی مؤسسه که برای این مملکت آدم درست می کند یکی هم مؤسسه که برای مملکت تولید ثروت می کند و باید باین دو مؤسسه اهمیت داده شود و این مملکت وسیله ترقیش همین دو مؤسسه است یکی معارف یکی فوائد عامه که ترقیات مملکت را ریشه دار می کند. ولی ما هر چیزی که در مملکت بیشتر اهمیت میدهم بقدری شاخ و برگ آن میافزایم و میپرورازیم که اصل مقصود ما مفقود نگم میشود. وقتی که ما نگاه می کنیم باین وزارت فوائد عامه می بینیم که يك وقتی دارای دوازده هزار تومان بودجه بود آن نفعی که برای مملکت داشت چه بود؟ در همان موقع چیزی که دست این وزارتخانه بود معدن فیروزه نیشابور و نمک ایوان کی و چندتا معدن دیگر بود که خودش کشف شده بود. جنگل را هم آن اشجار صنعتی اش را اداره گمرک يك معامله میکرد حالا این وزارتخانه بودجه اش رسیده است بچهار میلیون و دویست هزار تومان و کسری. بیایم حساب کنیم این مقداری که پول بفوائد عامه داده میشود چه فوائد عامه و نفع عمومی در بر داشته است؟ البته تمام وزارتخانههای ما وزارتخانه خرج است از وزارت خارجه کسی دخل نمیخواهد از معارف کسی دخل نخواست است هکذا وزارت مالیه فقط یگانه وزارتخانه که برای مملکت نفع دارد و تولید ثروت میکند وزارت فوائد عامه است ولی این وزارتخانه يك وزارتخانه و يك مسیله ثروت خوری شده است اگر چه در این لایحه طرق و شوارع ذکر نشده و آن يك بدبختی دیگری دارد ولی برای نمونه عرض میکنم که در تیرماه و خردادماه

سال گذشته ناحیه ۱۳ صد و هفتاد و پنج بودجه اش خرج برسانش شده بود و صد و بیست و پنج خرج راه از همین نمونه تمامه را قیاس کنید. آقای باستانی می گویند هیچ اضافه حقوقی ندارند و تمامه خرج مؤسسات میشود یعنی مقصود صرف میشود يك قلمش را بنده عرض میکنم نوشته است. مدیر احصائیه دویست تومان بنده و بعضی از آقایان بده است که یکی هم آقای آقا سید یعقوب بودند که داد و فریاد می کردیم که يك نفر با ماهی چهل و دو تومان تمامه آن احصائیه هائی را که میرسد می تواند ثبت کند دیگر مدیر احصائیه با ماهی دویست تومان نمی خواهد. بالاخره قرار شد کسر کنند باز در این جا آمده اند و صد و پنجاه تومان برایش قرار داده اند. بنده هم باشخص مخالفم هم با قلمش. شخصش کیلندو بران است. کیلندو بران همان قونسول روس تزاری روس سفید سابق است که دستش هنوز بخون گیلانی و طهرانی آلوده است (نمایندگان - صحیح است) حالا ما يك ملت اخلاقی باتیم که کاری نداشته باشیم و عفو و اغماض کنیم آیا باید تشویق هم بکنیم؟ آمدند و يك لایحه آوردند بنام متخصص چای کار برای پسر پرونیوا ما رد کردیم بعد آمدند و این قلم را اضافه کردند لایحه اش که در کمیسیون بودجه رد شد آقایان چون علاقه مند بودند آمدند از صد تومان هم بیشتر بهش دادند. خوب با این وضع چطور میشود باین لایحه رأی داد؟ ...

جلائی - ردش کنید آقا.

بامداد - همه چیز در خوبی و بدی تابع نتیجه است اگر مقدمات يك چیزی بد شد ولی نتیجه اش خوب شد میگویند خوب است ولی اگر مقدمات کار علی الغرض خوب شد و نتیجه بد شد میگویند بد است. ما چهار میلیون و دویست و پنجاه و چند هزار تومان میدهم بوزارت فوائد عامه حالا باید به بینیم آیا فلاحی ما از همان فلاحی عهد آدم يك چیزیش تغییر کرده است؟

آمده اند و برای ما ترتیب جنگل داده اند!! اقلأ يك قانون جنگل يك لایحه جنگل می خواستند تهیه کنند و برای ما بیاورند که چطور درخت بکارند چطور قطع کنند چطور غرس کنند که جنگل ها از میان نرود و حیف و میل نشود و يك ترتیبی مثل سایر نقاط دنیا بدهند. یکی دیگر مؤسسه تجارت است. بنده نتیجه که از این مؤسسه تجارنی که مدیر کل دارد اجزاء دارد و ضمیمه وزارت فوائد عامه شده بده ام این است که گاهی یکی دو مرتبه در روزنامه ها خوانده ام که مینویسد در آمریکا خشکه باربران از قبیل قبیسی و بادام و گردو و کشمش بازار دارد - مشتری دارد - بشرط اینکه يك باشد. حالا این چطور شده است؟ آنجا وزیر مختار ایران در واشنگتن برای خالی نبودن عریضه يك راپورتنی نوشته و چون چیزی نداشته این را نوشته است و در حاشیه آن راپرت هم علی المعمول مدیر مربوط باین کار نوشته است سوادى بوزارت فوائد عامه بفرستید آن اداره هم که سواد به آنجا فرستاده شده تفضل کرده است و گفته است بجزایر بدهید تا مرده ملتفت بشوند ولی دیگر کارهای تجارنی با در خارج بازار پیدا کردن و اینها هیچ نیست شمارا بخدا این مؤسسه تجارت و این ترتیبات برای همین است و بس؟ بنا بر این بنده عرض می کنم این پولی که باین ترتیب از مردم گرفته میشود که سر ممیز کرمان آمد و بنده پرسیدم که حال کرمان چیست يك شرحی نقل کرد که خودش هم گریه کرد خودش هم بده بود. این پولی را که از آنها میگیریم اقلأ طوری خرج کنیم که مردم هم نفع ببرند. يك معای غریب و لاینحلی برای بنده پیدا شده و آن این است که از این قبیل بودجه ها که هی متصل میآید و ما تصویب میکنیم قدر مسلم این است که ما بیست و سه کرور پول قند می دهیم که نه لوکس است و نه هیچ کارش می شود کرد. دهانی و شهری و ایلات همه می خورند تأسیس کارخانه قند هم حد متوسطش ششصد هفتصد هزار تومان بیشتر نیست. چرا يك لایحه

برای قند نمی آورند؟ چرا لایحه توسعه اقتصادی مان نمی آید؟ در مقابل از این اضافات متصل میآید این بود جهات مخالفت بنده و خدا شاهد است هیچ مقصودی نداشتم و فقط می خواستم به بیم میشود بین لایحه رأی داد یا نه؟ اگر میشود که بنده حرفی ندارم.

رئیس الوزراء - مجلس شورای ملی الان رأی بدهد که ما همان وزارت فوائد عامه دوازده هزار تومانی را می خواهیم بنده همین الان با میشود و میروم فوائد عامه را روی همان دوازده هزار تومان تشکیل میدهم....

آقا سید یعقوب خدا کند که چنین کار را نکنید رئیس الوزراء - اشکال ندارد ولی مجلس شورای ملی فوائد عامه می خواهد که راه آهن داشته باشد راه سازی را می خواهد فلاحی را می خواهد جنگل می خواهد تجارت می خواهد و تمام این خرجها و مؤسساتی را که در این لایحه پیش بینی شده است می خواهد. و با اعتمادی که آقایان به بنده اظهار می فرمایند این لایحه را هم بنده نوشته ام و آورده ام. چیز غریبی است همه لواجیحی که تا بحال گذشته است صحیح بوده این یکی غلط بوده است؟ این را من خودم نوشتم و تمام اقلامش را مطالعه کرده ام لازم هم دانسته ام صحیح هم بود آقا سید یعقوب - انسان جائز الخط است.

رئیس الوزراء - کم هم هست اگر وزارت فوائد عامه بخواهید باید در هر قسمتش بیشتر از اینها خرج کنید اینسکه ما باین مبلغ اکتفا کردیم برای این بود که پول نداریم وقتی که نداریم چه بکنیم؟ و الا آن فلاحی که در فلسفه ازش گفتگو میشود و فلسفه اش را در کتب فرنگی نوشته اند و ما ها گاهی خوانده ام خود من هم خوانده ام این قسم فلاحی با این بضاعتی که ما داریم نمیسیم بهش و باید پیش از این خرج کرد. بعلاوه هر تأسیسی اولش خرج دارد شما شش ماه از سال گذشته

يك متخصص فلاحت استخدام کرده اید برای اینکه این بکلی بیکار نباشد يك اجزائی باو داده شده است و يك تاسیسات جدیدی برای او منظور شده است و ما خیال می کردیم که همان شش ماه باآخر سال مانده این لایحه که آمد به کمیسیون جریانش را طی میکنند و زود از مجلس میگذرد و این شخص مبرود سر کارش و اینها هم مشغول کار میشوند ولی اینطور نشد. الان يك جماعتی مشغول کارند سه ماه و شش ماه و نه ماه و فقط اینها را برای صرفه جوئی قرار داده ایم که چهار ماه آخر سال را با آنها پول بدهیم و مؤسسات هم چون پول نرسید اصلاً تشکیل نشده است. يك مقدار دیگر از این لایحه اعتبار است که می ماند برای سال ۱۳۰۶ و در ۱۳۰۶ بآن عمل میشود. حالا هم بنده مأمور اجرای اوامر مجلس شورای ملی هستم امر میدهند که این کار را بکنیم می کنیم امر نمی دهند نمی کنیم امر میدهند همان فرائد عامه دوازده هزار تومانی را درست کنیم همان را درست می کنیم ولی بر حسب وظیفه خودم عرض میکنم که صلاح مملکت این است که این را رأی بدهند و ما اجرا کنیم حالا مختارید.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
فیروزآبادی - بنده مخالفم با کفایت مذاکرات

رئیس - بفرمائید

فیروزآبادی - بلی. این يك امر مهمی است و ما نباید قائل شویم باین که فقط چهار نفر موافق و مخالف حرف زنند و بعد مذاکرات کافی بشود و مطالب نا گفته بماند. شیروانی - شش ماه است حرف میزنید.

فیروزآبادی - در مقدمه اش خوبست مذاکره بشود ولی پیشنهادات کم شود اگر در مقدمات مذاکره کم شود در پیشنهادات مذاکرات زیاد می شود. باین ملاحظه با کفایت مذاکرات مخالفم و اگر هم اجازه بدهند عرضی هم دارم.

رئیس - رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات آقایان موافقین قیام فرمایند.
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیشنهاد محمد ولی میرزا.

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم از جمع کل اضافات مبلغ ۱۲۵۷۶ تومان کسر شود.

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - در موقعی که بنده این پیشنهاد را کرده بودم مال قبل است و خیلی زمان از او میگذرد. بنده در نظر گرفته بودم که باین اقلامی که اضافات تشکیل میدهد بعضی از اقلام آن واقعا بهر شکلی که در این جا موافقین توضیحاتی داده اند و خود آقایان نمایندگان و دولت هم توضیحاتی دادند با وجود اینها بنده هر چه در این اقلام دقت کردم دیدم باز جا دارد که يك مبلغی کاسته شود بدون آنکه آن معایبی که خود آقای رئیس الوزراء اظهار کردند آن معایب هم تولید شود و آن قسمتهائی را که بنده در نظر داشتم و اظهار کردم مخارج اعتباری است و راجع به اعتبارات است نه راجع به يك مخارجی که تعهداتی در مقابل آن شده باشد مثلاً این جا مینویسد: نه هزار تومان برای ایجاد لابراتوار های مخصوص امتحان بذر و ایجاد مزارع نمونه و خرید اناثیه و لوازم آن و مخارج نصب و غیره مطابق صورت جدا گانه به وزارت فواید عامه اعتبار داده میشود بنده از این نه هزار تومان پیشنهاد کرده بودم که پنجاه هزار تومان کاسته شود چرا؟ برای اینکه بنده خودم از اشخاصی هستم که به لابراتوار اهمیت زیاد میدهم برای امتحان بذر و تهیه مزارع نمونه و تمام اینها يك چیز هائی است که هیچ منکر ندارد. و هرکس يك قدری علاقه داشته باشد و طالب ترقی و توسعه فلاحت باشد و بخواهد امور فلاحی ما در تحت اصول جدید امر روزی

جریان پیدا کند باید در این قسمتها موافقت کند. ولی بنده در این جا می بینم که عجبالتاً این لابراتوار هیچ کارش نشده است و هیچ زمینیه برای تهیه مزارع نمونه و امتحان بذر موجود نیست و در ۱۳۰۶ هم دست نخواهد داد - از این نقطه نظر که بنده با صل قضیه موافقم پیشنهاد نکردم که تمام این نه هزار تومان حذف شود پنجاه هزار تومان آنرا پیشنهاد کرده ام که با آن چهار هزار تومانی که باقی میماند مقدمات این کار را فراهم کنند بعد که يك چیزی جلوه گر شد حاضریم برای ایجاد لابراتوار تکمیل آن در سال دیگر پنجاه هزار تومان صرف کنیم چون لابراتواری را که ما در نظر گرفته ایم با این نه هزار تومان هم ایجاد نمیشود. و همچنین يك قلامی دیگر اینجا نوشته است مثلاً برای تبلیغات فلاحی بنده هر چه فکر می کنم که این تبلیغات بچه صورتی میشود نفهمیدم تمام ماها مردمانی هستیم فلاح و در ایران محتاج نیست تبلیغات فلاحی بشود اساس زندگانی و معیشت مردم فلاح است. اگر این تبلیغات را میخواهند در خارج بکنند در امور فلاح داخلی ما چه تأثیری دارد؟ بنده که هر چه کرده نفهمیدم از نقطه نظر فلاح چه تبلیغاتی میکنند مثلاً بر میدارند يك متحد المالی صادر می کنند بولایات که در آنجا مثلاً از کس خدای دهت سؤال کنید که در آن ده وضعیات فلاحی چگونه است و او هم يك جواب هائی میدهد که وضع فلاح آنجا چگونه و حشراتیکه در آنجا هست از چه قبیل است و امراض زراعتی چه قسم است؟ و برای این کار يك اوراق طبع می شود و این اعتبار برای طبع آن اوراق است بنده عقیده دارم از این کار هیچ نتیجه مثبتی نیست نمی آید. تصور میکنم این پیشنهاد نموده را اگر عملی کنند یعنی آن جوهری را که عرض کرده حذف کنند به چوچه مؤسسات ما را صدمه نمیزند بنده عقیده دارم که از این راه می شود يك صرفه جوئی هائی کرده و نتیجه این صرفه جوئی را به يك منافعی خیلی واجب تر و ضروری تری رساند.

خبیر - بنده تصور میکردم که حضرت اقدس والا اگر تمام اقلام این بر وجه مخالفت کنند باین دو قلم مخصوص که پیشنهاد کردند حذف شود شخص ایشان مخالفت نمی کنند برای اینکه بنده اطلاع دارم که ایشان سرشن توی کتب است و تحصیل کرده اند و می دانند که بدون لابراتوار اصلاً ممکن نیست يك عملیات فلاحی را شروع کرد. اینکه فرمودند مختصر و غیر کافی است البته اگر وکیل میتوانست پیشنهاد خرج بکنند و کمیسیون هم همچو پیشنهادی را میتواند قبول کند يك همچو چیزی را اگر ایشان پیشنهاد میکردند بنده فوراً قبول میکردم که پنجاه هزار تومان برای لابراتوار خرج شود ولی عجله چون ما محلی نداریم فعلاً آن مقداری را که متخصص فلاح لازم دانسته است برای تاسیس يك لابراتوار مختصر برای يك عملیات مقدماتی پیشنهاد شده است و آقایان رأی خواهند داد و برای چهل هزار تومان بقیه اش هم پیشنهاد جدیدی می آید و رأی میدهم. ولی در هر صورت ما اگر نخواهیم فلاحی علمی شروع کنیم و لابراتوار نداشته باشیم يك چیز غریبی است. اما راجع به تبلیغات فلاحی فرمودند. اینها هم بنده تصور نمیکردم مخالفت کنند برای اینکه فلاح را نمی شود توی سرش زد و او را حبس کرد که باید اصول فلاح خودت را تغییر بدهی. حضرت والا خودتان که از ملائین عمده هستید میدانید که اگر نخواهید یکی از آن چیز هائی را که شما در کتاب دیده اید در یکی از دهات بطور طبیعی اجرا کنید حتی زود هم ممکن نیست. برای اینکه يك عادت و يك اصول طبیعی فلاحین و زارعین ما دارند که باین زودیها اول نمی کنند و وقتی که شما بخواهید در یکی از مزارعتان سیب زمینی بکارید میگویند این جا رسم نیست مثلاً در اصفهان ما هر وقت میخواهیم يك همچو تغییراتی مختصری بدهیم زیر بار نمیروند. پس باید بتدریج در نتیجه تبلیغ و در

نتیجه نشان دادن فرم مدل ها و پیشنهادات مفید به زارعین اصولك فلاحات زمان حضرت نوح (ع) را تغییر بدهیم و مثل سایر جاهای دنیا شروع کنیم به زراعت و تمام اینها در سایه تبلیغات انجام میگردد، حالا اگر در طرز تبلیغات ایرادی داشته باشید ممکن است نظریات خودتان را به وزارتخانه بدهید برای اینکه یکی از اشخاصی که باید علاقه مند به این لایحه باشد شخص حضرتعالی هستید و باید علاقه داشته باشید که يك همچو پوهائی در این مملکت خرج بشود و این اصول فلاحی فعلی ما تغییر کند منتهی اگر يك نواقصی در کار می بینید حق شماست که بروید بوزارتخانه رئیس فلاحرا ملاقات کنید البته شما را منکر نیستم که يك اطلاعات در نتیجه تجربیات حاصل کرده اید آن اطلاعات خودتان را ضمیمه عملیات آنها بکنید والا در صورتیکه بالا براتوار و تبلیغات فلاحی که کل سرسبد این لایحه است مخالفت بفرمائید بنده نمیدانم با سایرین چه خواهید کرد

رئیس -- رأی میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای ثقة الاسلامی (بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در لایحه اضافات در صفحه ۴ نمرة ۶ یکصد و پنجاه تومان حذف شود
رئیس -- آقای ثقة الاسلامی

میرزا ابوالحسن خان (ثقة الاسلامی) - بنده مقصودم از این قلم حقوق گیلدو براند است که قونسول روس بود که در موقع قضیه شعاع السلطنه و تحویل گرفتن سفارت روس در موقعی که بالشویکها میخواستند سفارت روس را به ما تحویل بدهند عملیاتی کرده است که خوشبختانه چون حالا دیگر با زور سرنیزه نمیتواند پوست ما ملت بدبخت را بکند با دوستی کمیابنهائی که در وزارت خانه

اورا متخصص جنگل های آذربایجان کرده است. زیاده بر این لازم نمیدانم عرض کنم والا تخصص های این شخص را میتوانستم تشریح کنم که چه تخصصهائی دارد.

معاون وزارت فوائد عامه - در اینموضوع آقای ثقة الاسلامی از بنده توضیحی خواستند و عرض کردم که این شخص استخدام نشده است.

رئیس -- رأی میگیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند.

(معدودی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای طاهری.

(این نحو خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در بودجه اضافی فوائد عامه صفحه ۴ نمرة ۲۸ مبلغ ۴۰۷۶ تومان اعتبار مطلق تخصیص داده شود باضافه بودجه مدرسه فلاحات.

رئیس - آقای طاهری

دکتر طاهری - مکرر این مذاکره در مجلس شده است که تنها راه نجات و اصلاح مملکت صرف يك مبلغ از صرفه جوئیهاست برای مؤسسات عام المنفعه. مقصود از این نظر این نیست که از مخارج لازمه مملکتی صرفه جوئی و حذف شود و صرف مؤسسات دیگری شود. ولی اگر يك صرفه جوئی هائی در بودجه بشود باید صرف يك مؤسسات عام المنفعه نمود که نفع آن بمؤدیان مالیات هم برگردد. مدرسه فلاحات یکی از مؤسسات عام المنفعه است که برخلاف سایر مدارس اشخاص کار و عمل برای مملکت تهیه میکنند و برخلاف سایر مدارس که میز نشین ایجاد میکنند شاگردهای مدرسه فلاحات در آتیه ممکن است يك خدماتی به فلاحات این مملکت بکنند که آخرین راه خلاصی از فقر این مملکت است. مدرسه فلاحات يك مدرسه علمی تنها نیست بلکه جنبه عملی در آن غلبه دارد و باید علم و عمل توأم باشد. این مدرسه حالا خیلی

نواقص دارد از قبیل لابراتوار و ماشین آلات فلاحی و معلم و خیلی چیزهای دیگر که باید تکمیل شود و به مالیه هم هرچه مراجعه میشود میگویند پول نداریم چون مدرسه فلاحات يك ارتباط تم خاصی به وزارت فوائد عامه دارد در بنموقع که در بودجه اضافی فوائد عامه و فلاحات مبلغ چهار هزار تومان صرفه جوئی شده از مخارجی که پیشنهاد کرده بودند بطوریکه تصریح شده است این اعتبار هیچ تعهدی در مقابلش نشده است بنده پیشنهاد کردم این اضافه صرف مدرسه فلاحات شود که مربوط به خود وزارت فوائد عامه است و يك پیشنهاد دیگری هم راجع به لابورا توار عرض کرده ام که در موقع خودش عریض خود را بعرض میبرسم.

معاون رئیس الوزراء - یکی دوسه موضوع است که به صدق دارد خلطی شود. بنده ممکن است از نقطه نظر حسن عقیده که به آقای ثقة الاسلامی دارم در اظهاراتی که میفرمایند موافقت کنم ولی ایشان هم تصدیق میفرمایند که نباید مصدق را به موضوع خلط کنند و باید از هم تفکیک کرد. اصل احصائیه يك چیز خوبی است که خودشان هم تصدیق دارند ولی باشخص آن ممکن است مخالف باشند و بنده هم با نظریه ایشان موافق باشم اما اصل موضوع را نباید طرد کرد. ما اساساً با احصائیه با رضی با آن چیزهائی که نتیجه قطعی دارد باید موافقت نمائیم برای اینکه این قبیل چیزها يك مصالح مملکتی دارد و برای مملکت مفید است. خود آقای ثقة الاسلامی ممکن است تشریح ببرند وزارت فوائد عامه و به بینندگان موضوعی را که پیشنهاد کردند حذف شود چه قدر لازم است و تا چه اندازه در قسمت فلاحات و تجارت مؤثر است حالا رأی دادند و گذشت. در قسمت دوم که آقای دکتر طاهری راجع بچهار هزار و کسری فرمودند. يك مسئله را بنده میخواستم حضورشان عرض کنم و آن این بود که تصدیق احتیاجات و پیش بینی کردن احتیاجات وزارتخانه که این مخارج برای کجا تخصیص داده شود تصدیق بفرمایند که بیشتر مربوط

بنحود آن وزارتخانه و کسانی است که از احتیاجات وزارتخانه اطلاع دارند. این مبلغ را وزارتخانه تشخیص داده است که بیاورد در بودجه ۱۳۰۶ حالا اگر بنا باشد نمایندگان محترم خودشان تشخیص بدهند که اینرا بچه موردی صرف کنند. این مسئله بکلی با آن نظریه که وزیر مسؤل یا وزارتخانه مسؤل دارد بکلی متباین است. لهذا استدعا میکنم از آقای طاهری در این قسمت پیشنهادش را مسترد نمایند. در ۱۳۰۶ که بودجه میآید این مبلغ در آنجا پیش بینی میشود اگر دیدند در آنجا غیر ضروری است پیشنهاد کنند که در آنجا به این موضوع تخصیص داده شود ولی از حالا این مسئله را تخصیص دادن تصدیق میفرمائید که هیچ مورد ندارد

رئیس - آقای مخر؟

مخبر - بسته بنظر مجلس است

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند
(معدودی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگر آقای دکتر طاهری.
(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می شود مبلغ نه هزار تومان صرفه جوئی های بودجه ۱۳۰۵ فواید عامه که برای لایراتوار و ایجاد مزارع نمونه و خرید ماشین آلات فلاحی منظور شده تصریح شود که برای مدرسه فلاح است.

رئیس - آقای طاهری

دکتر طاهری - چنانچه عرض کردم مدرسه فلاح احتیاج دارد به لایراتوار و به اشیاء فلاحی که عمل کنند و تعلیماتشان را با عمل توأم نمایند. این جا هم در این لایحه نه هزار تومان از صرفه جوئی ها را برای لایراتوار و چیزهایی که متخصص فلاح لازم دارد تخصیص داده اند این است که بنده پیشنهاد

بنده پیشنهاد میکنم که ۵۷۶ تومان حقوق چهارماهه مشاور حقوق حذف شود.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده قبلاً عرض میکنم که نسبت به آقای رئیس الوزراء کمال اطمینان را دارم چه به خود آقای مخبر السلطنه و چه به فامیل ایشان و مرحومه صنیع الدوله که همه مردمان وطنخواهی هستند و ز این مخالفت نظرم به شخص ایشان نیست، مخالفت بنده به همان نظرهایی است که عرض کرده ام. آقای پاسبانی فرمودند که این اضافات نیست، بنده عرض میکنم که این اضافات است به تمام معنی که اگر وقت مجلس تلف نمی کردم فرد فرد اقلام را میخواندم. مشاور حقوق. رئیس انبار منشی مترجم، فلان اینها اگر اضافات نیست پس اضافات چه چیز است؟ چه چیز اینها صرف مؤسسات عام المنفعه میشود؟ اگر میخواهید يك کار عام المنفعه بکنید صد هزار تومان يك میلیون خرج سد بندی اهو زبکنید بنده حرفی ندارم، سد فلان رود خانه را که آبش به دریا میرود به بندیم که مردم استفاده نمایند. بنده با تمام اینها مخالفم زیرا برخلاف مصالح مملکت است این جانوشته است ۵۷۶ تومان حقوق چهار ماهه مشاور حقوق آخر چرا؟ چرا این قدر حقوق زیاد میدهند؟! اصلاً مشاور حقوق برای چیست؟ از آنطرف ما می بینیم که متخصص می آورند و کاری نمیتواند برای مملکت انجام دهد، بیست سال قبل يك نفر متخصص فلاح آوردند و این بهشتی را بدستش دادند و کاری نتوانست بکند غرض عرض من این است که چون این خرجها را مضر میدانم و لازم نمیدانم پیشنهاد حذفش را کردم

معاون وزارت فواید عامه - موقعی که شور در کلیات این لایحه بود بنده راجع باین اضافاتی که آقای فیروز آبادی الان سؤال فرمودند به آقای آقا سید یعقوب جواب عرض کردم که نه اینکه بکنفر مشاور حقوق وزارت فواید عامه لازم دارد. بلکه يك هیئتی را لازم دارد. و يك عده معینی

باید در وزارت فواید عامه باشند و کارهایی که مربوط به امتیازات و یا امور حقوقی است توسط آنها مشورت شود و پس از آنکه آنها شور نمودند وزارت فواید عامه تصدیق کند یا تکذیب نماید. فرض بفرمائید همین چند روز در کمیسیون فواید عامه کارهایی بوده است که بالاخره ما مجبور شدیم چندین نفر مشورین حقوق را دعوت کنیم و نظر آنها را جلب نمائیم و به آنها مشورت کنیم، حالا البته اگر در شخص آن آقایان اعتراض داشته باشند نمیدانم ولی عرض میکنم اینجا صحبت بودجه است صحبت شخص نیست.

شیروانی - شخص آن از همه بهتر است

معاون وزارت فواید عامه - اما راجع به پرسنل حالا عرض می کنم و سابقاً هم عرض کرده ام. وزارت فواید عامه سابقاً يك وزارتخانه خیلی کوچکی بود و امروز يك وزارتخانه بزرگی شده است و مطابق احتیاجاتی که امروزه مردم بین وزارتخانه دارند اعضاء ندارد البته آنوقتی که خیلی کوچک بوده است يك پرسنل سه نفری داشت ولی امروز يك وزارتخانه ایست که اداره را آه آن دارد، طرق و شوارع دارد و سایر مؤسسات دیگر البته باید به پرسنل آن عضو اضافه کرد، تقبیش لازم دارد، مترجم لازم دارد و بالاخره تمام این ها يك چیز های لازمی است، البته اگر کاری نباشد و برای اشخاص نخواهند کار خلق کنند بنده هم مخالف هستم، و البته همان طوریکه آقای فیروز آبادی علاقه دارند که این پولهائی که گرفته میشود صرف کار های عام المنفعه بشود ما هم همین آرزو را داریم و میل هم داریم پولی که گرفته میشود بمصرف حسنی خودش برسد و تا يك آدمی لازم نباشد استخدام نمیکنیم

رئیس - آقای مخبر؟

مخبر - بنده از نقطه نظر امور پارلمانی عرض میکنم که راجع بموضوع لوله کشی فقط که در کمیسیون فواید عامه مبتلا به ما شد بالاخره مجبور شدیم که این

موضوع را بیک عده از متخصصین حقوق مراجعه بدهیم هر روز هم در وزارت فوائد عامه از نقطه نظر امتیازات و نوشتن قوانین و کنتراتها و اختلافاتیکه بین صاحبان امتیاز و مستأجرین معادن بادولت پیدا میشود محتاج بیک همچو شخصی هستیم و بنده تصور میکنم که این موضوع دیگر مثل قونسول رشت و اصفهان و اینها نباشد.

رئیس -- رأی میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.
(چند نفری برخاستند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای آقاسید یعقوب.
(مضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بودجه اداره فلاحت به کمیسیون عودت داده شود که تجدید نظر شود.
رئیس -- آقای آقاسید یعقوب

آقاسید یعقوب -- دو موضوع در این جا صحبت شد. بیک موضوعی را آقای شیروان فرمودند و مجبورم که جوابشان را بدهم و یکی دیگر را هم آقای رئیس الوزراء فرمودند و رفتند. آقای شیروان فرمودند این لایحه گرفتار ساعت سعد و نحس شده است خیر اینطور نیست، هر وقت لایحه را جمع به معارف و نظمیہ بیاید سعد است، چرا؟ برای اینکه ما با نظمیہ و امنیہ موافقیم اما با اینها مخالفیم. مثلاً بیک متخصص فرستاده اند به شهریار و سالی سیصد تومان خرج دارد و دوتا کندوی عسل درست کرده که سالی دومن ونیم عسل میدهد. بنده عقیده ام این است که هر وقت این طور چیزها را بیاورند بمجلس نحس است هر کس هم میخواهد آنرا آورده باشد، آقای رئیس الوزراء فرمودند که من اینرا نوشته ام، بنده عرض میکنم انسان جائز الخطا است انسان معصوم نیست که خطا نکند

معصومین ۱۴ نفر هستند، انسان ممکن است خطا کند خصوصاً در بیک وزارتخانه مثل فوائد عامه که انسان وقتی وارد آنجا میشود بیک جور غریبی است. ایشان فرمودند من نوشته ام بسیار خوب. ایشان نوشته باشند که به نیت رأی نمی دهیم ما به قانون رأی میدهیم. بی ایشان نیت شان خیلی خوب است ولی چه ربطی دارد؟ اما راجع به موضوع فلاحت بنده هم به آقای شیروان موافقم که فرمودند مسئله فلاحت بیک مسئله ایست که باید وزارت فوائد عامه خیلی در آن اهتمام داشته باشد و البته ثروت ایران فلاحت است و باید بودجه های فلاحت را تصویب کنیم ولی بنده ماکرر پشت بن تربون عرض کرده ام که تنها چیزی که ملت از دولت میخواهد امنیت است و باید دولت متوجه امنیت جانی و مالی مردم باشد.

ملت ایران عجبالتما بیک ملتی است که دارد روبه ترقی میبرد و بیک دست قوی بیک امنیتی حاصل شده است و امید داریم که امنیت هر روز بیشتر شود. بنده عقیده ام این است اگر ما قوت پیدا کنیم قوت فلاحت را هم ترقی میدهد. میفرمایند سائر ممالک هم اداره فلاحت دارند. در امریکا هست در پاریس هست در ژاپون هست و ما هم باید داشته باشیم. چرا باید تقلید کنیم؟ بنده عرض کردم خودم رفتم شهریار برای بیک کندوی عسل ماهی ۲۵ تومان میدادند و در سال دو من و نیم عسل میداد. آقای شیروانی: اگر خودتان هم درست دقت نمایند از این خرجها متأثر می شوید که این چه ترتیب فلاحت است. پس بنده عقیده دارم که این دو لایحه برود به کمیسیون بنده هم در آنجا باشم موافقت میکنم، بیک تجدید نظری می شود و خود آقای رئیس الوزراء هم تشریف می آورند آنجا و توضیح آن فرم مدلی که نشان به بنده میدهند که چه مقدار خرج کرده اند چهار تا خرگوش را انترکسیون کرده اند آنرا هم مدلل میدارم فایده ندارد پس خوب

است تشریف بیاورید در کمیسیون تجدید نظر کنیم. اگر چنانچه بیک چیزی باشد که نفع بدهد بنده هم موافقت میکنم.

رئیس -- آقای روحی پیشنهاد کرده اند چند دقیقه تعطیل شود.
دستی -- بنده مخالفم.

مخبر -- بنده تعجب میکنم چرا آقای آقاسید یعقوب که سه دوره است وکیل شده اند میفرمایند این لایحه برود بکمیسیون زیرا مطابق آن پیشنهادی که قابل توجه شد طبعاً این لایحه بکمیسیون می رود و این پیشنهاد حضرت عالی زائد است بگذارید این پیشنهادات لا اقل ختمه پیدا کنند بعد برود بکمیسیون.

رئیس -- آقایانیکه پیشنهاد آقای آقاسید یعقوب را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.
(عده قلیبی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد.
جمعی از نمایندگان -- تنفس
رئیس -- چند دقیقه تعطیل میشود

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)
رئیس -- پیشنهادی که آقای فهیمی داده اند قرائت می شود

(مضمون ذیل قرائت شد)
بنده پیشنهاد میکنم مبالغ ذیل از جمع اضافات ۱۳۰۵ وزارت فوائد عامه کسر شده فقط مبلغ سی و هفت هزار و پانصد و سی و سه تومان و چهار قران رأی گرفته شود اعتبار مخارج غیر مترقبه ۴۸۰ تومان

اعتبار اضافی که در مقابل آن تعهداتی نشده است ۴۰۷۶ تومان

تبلیغات فلاحت و نوغان ۵ هزار تومان
مخارج مسافرت و ادوات ۲۵۰۰ تومان

اعتبار صدی دو ۱۹۶۰ تومان
اضافه از محل صرفه جوئی ۹۰۰۰
جمع کل ۲۳۰۱۶ تومان

رئیس -- آقای فهیمی نیستند؟
(گفته شد خیر)
رئیس -- پیشنهاد دیگر قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)
پیشنهاد آقای آقاسید یعقوب
پیشنهاد میکنم ...
بعضی از نمایندگان -- نیستند

رئیس -- پیشنهاد آقای مدرس
(شرح آتی خوانده شد)

پیشنهاد می کنم کمیته اضافات مرکزی حذف شود.
رئیس -- آقای مدرس

مدرس -- این لایحه مشتمل بر سه جزء است. بیک جمله مخارجی است که به جهت مرکز معین شده است. اضافه ها. اگر چه بعضی از آفین به جهت بعضی مصادیقش بیک فلسفه هائی فرمودند ولی در تامل معلوم میشود که همه اش راجع بشخص است این هم بیک عناوینی دارد که بعضیش در آن پیشنهاد آقای فهیمی الملک بود مثلاً تمامه را اسم برده است. نبات. مفتش. مترجم. محاسب. منشی دوم. سوم. فرانس. بعد نوشته است اجزاء جزء. علاوه بر اینکه تمام را اسم برده است بیک عنوان اجزاء جزء هم علیحده نوشته است ما نمیدانیم این اجزاء جزء غیر از فرانس و نبات و ضباط و محاسب و نایب محاسب و اینها دیگر چیست از آنطرف شاگرد تلفن چی و غیره را هم معین کرده اند. بعد نوشته اند اعتبار برای مخارج غیر مترقبه -- تمام مخارج را گفته است. باز بیک قلم دیگر اعتبار برای مخارج غیر مترقبه است. حالا مخارج غیر مترقبه چه نمره ایست غیر از اینها که

نوشته است؟ بنده که هرچه فکر کردم که چه نمره مخارجی باید بشد نفهمیده. بعد باز (اعتبار اضافی که در مقابل آن تعهدات نشده و میتواند در سنه آتی در مقابل آن تعهد بشود) قرار دای نشده. اما ممکن است يك تعهدی در آتی بشود!! خوب. اعتبار برای مخارج غیر مترقبه کافی از این نبود؟ آن يك مفهوم است و این يك مفهوم جداگانه؟ گمان میکنم (با وجود اینکه آقای حاج رئیس الوزراء فرمودند من نوشته ام) اینها يك پیشنهاد هائی است که شده است و ایشانهم این پیشنهادها را جمع کرده اند و آورده اند (اعتبار برای مخارج غیر مترقبه) یا (تعهداتی که ممکن است بشود) نمیشود مفهوماً دونا باشد. اینها درس تعمق نشده است. بلی آن دو فقره اش را اجمالاً من در این دوره تصدیق دارم که باید بجهت فلاح و اعتبار جنگل ها ما يك رأی بدهیم منتهی در دوره دیگر آنوقت می بینیم که اینها فقط صرف پول است و عملی در مقابلش نیست ولی مخالفت بماند دوره دیگر بواسطه اینکه ما حقیقتاً اداره فلاح و اداره جنگل لازم داریم اما برای عمل که يك عملیاتی بکنند. آنرا هم پیشنهادی کرده ام بعد عرض می کنم ولی این قسمت که فقط کمک کردن مرکزی ها است بنده عقیده ام بر این است که آنرا الغاء کنند و آن دو قسمت دیگر که برای فلاح باشد و برای جنگلها عجالاً حالا این دوره رأی بدهیم

رهنما (معاون ریاست وزراء) - بنده نظریات حضرت آقای مدرس را در کلیات قضیه مثل سایر نمایندگان محترم که البته نظرشان خیر و صلاح مملکت است تقدیس میکنم چون حقیقه بحث در این موارد برای این است که يك محلهائی پیدا شود و صرف يك کارهای دیگر شود و بهمین دلیل باید يك مذاکرانی کرد و بالاخره بدرد ها رسید و اصل قضیه را نگاه کرد و دید اگر حقیقه این پول و این بودجه باید باشخص برسد البته نمایندگان محترم رأی نمیدهند و اگر خیر دیدند که حقیقه طرف احتیاجات

وزارتخانه است البته موافقت میکنند. در اینجا يك قلم آقاي مدرس خودشان را راحت کردند برای اینکه یکی یکی نگویند ده قلم را روی هم گذاشتند و گفتند همه اش زده شود. حالا بنده در يك قسمتهای دیگرش که شاید آقاي مخبر مدافعه نمایند وارد میشوم ولی آن قسمتهائی که خود بنده اطلاع دارم یکی از اینها رئیس شعبه اموال است. البته نمایندگان محترم مسبقند که وزارت فوائد عامه دارای يك اموالی است. دارای يك دارائی است.

مدرس - امسال شده یا پیش هم بوده؟

معاون ریاست وزراء - پیش هم بوده امسال بیشتر شده. امسال يك قلم شما شاید سه میلیون چیز بخرید ماشین، بیسل، کلنک، هزار چیز دیگر بخرید. رأی داده اید. اینها اموال دولتی هست یا نیست؟

مدرس - جزو اداره راه آهن است

معاون ریاست وزراء - پس بنا بر این تامل بفرمائید عی ای حال راه آهن با غیر راه آهن. در راه آهن که شعبه اموال نیست. آقا راه آهن جلفا دارائی دولت نیست ماشینهای که در آنجا هست اینها دارائی دولت نیست؟ اینها نباید ثبت داشته باشد؟ ضبط داشته باشد؟ مراقبت داشته باشد؟ بکنفر در وزارت فوائد عامه هست که اسمش رئیس شعبه اموال است آن بکنفر تمام این قسمت دارائی را که در اداره طرق هست کشی رانی ارومیه، راه آهن از تبریز به جلفا و از تبریز شرفخانه، ماشینها، تمام این اسباب و ادواتی که هست اینها را حقیقه میشود ول کرد بامان خدا؟ پس این از روی احتیاجات نوشته شده است و در اداره اموال هم شاید بکنفر بشد یا دوتفر یا نباشد و حالا میخواهند اضافه کنند این از نقطه نظر احتیاجات است که گفته شده و اگر آقایان موافقت بفرمایند يك مشکلاتی برای خود دولت تولید میکند که نمیتواند آن اموال را محافظت نماید بنا بر این خوب است آقاي مدرس در يك قسمتهائی که اطلاع دارند لوکس است

با برای خاطر این و آن است آنها را انکشت رویش بگذارند و بفرمایند اینها زائداست...

مدرس - همه اش زائد است

معاون ریاست وزراء - ولی این قسمت را اطلاعاً حضورشان عرض میکنم و سایر آقایان نمایندگان محترم هم بایستی موافقت بفرمایند که در اداره اموال دولت از قبیل راه آهن و غیره بکنفر بشد که این اموال را ثبت کند که فردا يك چیزی کم نشود، تفریط نشود، سرقت نشود، بنا بر این اینکه بطور کلی آقاي مدرس در پیشنهاد خودشان قید فرموده اند این اقلام که بالغ بر بیست و دو سه قلم است حذف شود خوب است اینها را تفکیک کنند و آن قسمت هائی را که در نظر دارند پیشنهاد کنند والا بطور کلی نخواهند پیشنهاد بفرمایند این اموال دولت صدمه میزند.

رئیس - آقای مخبر؟

مخبر - بسته بنظر مجلس است

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقاي مدرس را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد آقای فهیمی راجع پیشنهاد

خودتان توضیح دارید بفرمائید

فهیمی - بنده مخالفتم با این اضافات بجهت این است که این ترتیبی را که ما برای تصویب بودجه اعتبارات و اضافات و اینها در نظر گرفته ایم مطابق با هیچ اصول قانونی و محاسباتی و اداری و غیره نمیکند. هیچ جای عالم این ترتیب بودجه معمول نیست و علت هم این شده است که این پیشنهاد در سه چهار ماه با آخر ۱۳۰۵ مانده آمده بمجلس و راپرت کمیسیون هم با همین نظر نوشته شده است ولی الان سه چهار ماه است از ۱۳۰۶ میگذرد دیگر اعتبار معنی ندارد. مثلاً يك فقره نوشته اند مخارج غیر مترقبه ۱۳۰۵ معنی این عبارت این است که حالا که ماه

سوم ۱۳۰۶ است هنوز دولت نمیداند مخارجی در ۱۳۰۵ پیش خواهد آمد یا خیر؟! غیر مترقبه در اینجا معنی ندارد. یا مینویسد: اعتبار اضافی که در مقابل آن تعهداتی نشده است - يك همچو Rubrique يك همچو ماده در هیچ بودجه دیده نشده است که اعتبار برای يك مصارفی که تعهد نشده است نسبت به گذشته نوشته شود. يك اعتباراتی که مجلس سابق در نظر داشته و تصویب کرده يك مبلغ علاوه آمده است و این مبلغ را اضافه گذاشته اند آنچه که بعد يك تعهداتی بشود (اعتبار صدی دو) در ۱۳۰۴ که بودجه را نوشتند بطور کلی برای هر وزارتخانه يك اعتباری معین کردند که وزارتخانه ها در حدود آن اعتبار بودجه شان را تشکیل بدهند. يك ماده هم قید شد که باید صدی دو اعتبار کل را برای مخارج غیر مترقبه کنار بگذارند ولی دیگر يك ماده نبود که هر وقت يك اعتباری را از مجلس میخوانند واهند يك صدی دو هم بکنند بگذارند بهلویش بشد. بودجه فوائد عامه علیحده نوشته شده است صدی دو هم در آنجا هست. اعتبارات غیر مترقبه تمام آنچه هست. این حال این اضافه صدی دو برای چه چیز است؟ موضوعش چیست؟ آنهم برای سال گذشته! (مخارج مسافرت و ادوات) بنده حساب کردم قریب چهارده هزار تومان مخارج مسافرت و ادوات و ادوات نوشته شده است. در اصل بودجه هم يك مبلغ کلی از بابت همین چیزها بود. همه که خریده شده مسافرت هم که کرده اند دیگر این دوازده هزار تومان یا چهارده هزار تومان اعتبار به چه مناسبت است؟ این است که بنده دو هزار و پانصد تومان هم از این بابت موضوع کرده ام یکی دیگر اعتبار اضافه از بابت صرفه جوئی برای خریدن اسباب و ادوات. اگر این اسباب را خریده اند صورتش کجا است؟ معین نمایند. آقای مخبر میفرمودند برای کار فلاحت نباید مخالفت کرد بنده هم قبول دارم

فلاحات، زراعت، استخراج معادن، عبارات خیلی قلبه ایست ولی نوبت خالی است. بنده هم اینها را قبول دارم ولی غرض از این مذاکرات این است که این اعتبارات را در بودجه ۱۳۰۶ بنویسند ما هم همه رأی میدهم اما نه بعنوان اعتبار ۱۳۰۵ يك مخارجی که هیچ موضوع پیدا نکرده است. اصلاً ترتیب محاسباتش درست نیست. در دفاتر محاسبات مالیه آخر این را چطور ترتیب میدهند؟ بودجه ۱۳۰۵ را در يك جائی توقیف کرده اند که بعد این اعتبارات را خرج کنند خیر ۱۳۰۵ تمام شده است. امسال هم آنچه باید خرج شود در بودجه ۱۳۰۶ باید معین شود. قانون محاسبات عمومی میگوید: بودجه عبارت از صورتی است که مخارج دولت در آن پیش بینی شده باشد که قبل از تمام شدن سال قبل مخارجی را بیاورند از مجلس بگذرانند این است که بنده اساساً با این قبیل مخارج مخالف نیستم ولی با اینکه ما در این موقع سال این مخارج را باسم ۱۳۰۵ تصویب کنیم بعنوان مخارج غیر مترقبه و تعهد و اعتبار بنده مخالفم مگر اینکه ضمیمه کنند بودجه و بعنوان بودجه ۱۳۰۶ بیاورند تصویب برسانند آنوقت بنده هم موافقت میکنم رئیس - آقای بیات:

مرآضی قلیخان بیات - متأسفانه قضایائی که در مجلس واقع میشود گمان میکنم يك اندازه از نظرها دور میشود آقای فهیمی اینجا اشکال کردند که چرا لایحه اضافه علیحده آمده است و لایحه بودجه ۱۳۰۵ علیحده بنده گمان میکنم این يك نظری بود که کمیسیون بودجه اتخاذ کرد و مجلس هم تأیید گردد بواسطه اینکه آنوقت موقعی نبود که بطور کلی بودجه ۱۳۰۵ را کمیسیون و مجلس تصویب کنند. موقع از دست رفته بود. باین جهت کمیسیون بودجه در نظر گرفت که مطابق بودجه ۱۳۰۴ بودجه وزارتخانه ها را يك دوازدهم تا آخر سال بپردازند و بعد چون دولت اظهار کرد که يك احتیاجات اضافی

داریم در ۱۳۰۵ که باید براداشته شود کمیسیون و مجلس موافقت کردند که آن احتیاجات اضافی را دولت بیاورد به کمیسیون و کمیسیون هم در آن يك تجدید نظری بکند و بیاورد بمجلس و مجلس هم تصویب کند. این يك نظری بود که خود مجلس و کمیسیون گرفت و دولت هم مطابق نظر مجلس و کمیسیون عمل کرد حالا البته وقتی که خودما يك نظری گرفتیم و عمل کردیم بعقیده بنده بعد از عمل اگر اشکالی بآن بکنیم يك اشکال واردی نخواهد بود برای اینکه يك نظری بوده است که بتفوق دولت و مجلس گرفته است و آن نظر را عملی کرده اند. البته نظری که آقای فهیمی دارند صحیح است ولی در صورتیکه مجلس بعد و بودجه هم در موقع خودش در مملکت تصویب شود. البته آنوقت تمام مخارج مملکتی در تحت يك بودجه میآید و در مجلس هم تصویب میشود اما در سال مجلس نبود چهار ماه پنج ماه شش ماه از سال گذشته تشکیل شد. پس از تشکیل هم مجلس مدتی مشغول تهیه مقدمات کار خود بود شش ماه که از سال گذشته تقریباً مجلس وارد در کار شد و کارها به جریان افتاد بعد از آن چطور شد متوقع و منتظر هستیم که مجلس وقتیکه شش ماه از سال گذشته بجزایات اقتصاد بودجه آن سال را مرتباً تصویب کرده باشد و اجازه داده باشد که دولت هم مرتباً خرج کرده باشد علت اینکه این شکل نواقص در کار بودجه پیش میآید بواسطه این است که مجلس ها مرتب نبوده است یا در موقع خودش بودجه ها بمجلس نیامده و از تصویب نگذشته. البته اگر در موقع خودش بودجه ها بمجلس بیاید و تصویب شود این قبیل اشکالات هیچوقت فراهم نمیشود. اینها هم البته تصدیق دارید که این تقصیر دولت نبوده بجهة اینکه وقتی مجلس و کمیسیون این نظر را گرفت چهار ماه تا آخر سال مانده بود و تصمیم گرفتند که بودجه ها را بطریق يك دوازدهم تا آخر سال بپردازند و لایحه اضافیشان را بیاورند بکمیسیون کمیسیون که تصویب کرد

را بوزارت آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم کند همین عمل هم شده است و در همان سال هم این اسواخ اضافی بکمیسیون آمده است و اگر در آن وقتی که این لواخ اضافی آمده بود از کمیسیون گذشته بود این اشکالی که امروز آقای فهیمی میفرمایند امروز وارد نبود البته اگر در همان تاریخ و همان سنه گذشته بود دیگر این اعتراض واقع نمیشد اما نه مجلس فرصت داشت و نه راپرت آن در موقع خودش تهیه شده بود که از مجلس بگذرد و همین لحاظ امروز دچار شده ایم که این اشکالات را حضرتعالی میفرمائید ولی از طرفی هم بعقیده بنده این اشکالات وارد نیست بجهة اینکه میفرمایند يك اعتبارات یا يك مخارجی را در این بودجه پیش بینی کرده اند البته بودجه باید مخارج را بطور اعتبار پیش بینی کنند منتها اگر صرف شد و مخارج شد پرداخته میشود اگر نشد جزو صرفه جوئی میآید و دو مرتبه بپردازد این مملکت میخورد. دیگر چیزی نیست که خرج از حدود وظیفه و اختیاراتش عملی بکنند. راجع بصدی دو هم مجلس قانونی نوشته است که هر بودجه که نوشته میشود باید صدی دو را بگذارند زمین و هر بودجه که بمجلس می آید مجبور هستند يك صدی دو در آن منظور کنند خواه لایحه اضافی باشد خواه خود بودجه باشد. معمولاً از ۱۳۰۴ این مسئله معمول شده که صد دو در هر بودجه برای مخارج غیر مترقبه مملکت منظور میکنند. در خصوص مخارج مسافرت و ادوات و غیره هم البته این قسمتها اگر لازم بوده است خرج کرده اند و اگر نبوده است نکرده اند و يك علتی که بعضی چیزها را در این بودجه گذاشته اند (مثلاً فرمودید اعتبار اضافی که تعهدی در مقابل او نشده) از این نقطه نظر بوده است که این مبلغ را چون وزارت مالیه ببودجه فوائد عامه اختصاص داده است در ۱۳۰۵ اگر این اعتبار را خارج میکردند در ۱۳۰۶ نمیتوانستند مصرف نمایند. در کمیسیون بودجه برای اینکه اگر يك مخارجی لازم

باشد ممکن باشد در ۱۳۰۶ وزارت فوائد عامه مصرف برساند این قسمت را همینطور بعنوان اعتبار اینجا گذاشته اند که اگر چنانچه در ۱۳۰۶ مصارف لازمی بود خرج کنند و در بودجه هزار و سیصد و شش منظور کنند و بیاورند به مجلس بعد از تصویب مجلس هم هر قدر لازم شد خرج میشود و اگر نشد این پول از مملکت خارج نمیشود و باز در خزانه مملکت باقی میماند و بنظر بنده این قسمتها اشکالی ندارد و همانطور که عرض کردم علت عمده این است که بودجه ها در موقع خودش نگذشته است و البته ممکن است همه شکل بهش ابراد و اعتراض کرد مدرس - غیر مترقبه چه شد؟

رئیس - آقایان بنده پیشنهاد آقای فهیمی را قابل توجه میدانم قیام فرمایند (عده کمی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بودجه فلاحه راجع بجنگل از لایحه اضافات کسر شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده خیلی متأسف هستم که آقای بیات يك بیاناتی کردند ولیکن بنده بقدر امکان حدود نظامنامه را محفوظ میدارم ولی این فرمایشی که شما در موافقت کردید يك ضرر هائی برای مملکت دارد اضافات غیر مترقبه مخارج غیر مترقبه را مینویسد. باز صد دو هم برای مخارج غیر مترقبه پیش بینی میکنند! معدوم در معدوم يك چیزی که اصلاً وجود خارجی ندارد دولت بر میدارد مینویسد بعد صد دو هم برای او مینویسد. اما صد دو که ما در دوره چهارم قرار دادیم يك محل معین بود ربطی باین نداشت. حالا چون ما سه دوره است با هم هستیم و رفیق هستیم این را در کمیسیون بودجه حل می نمایم. این شعبه جنگلی را که بنده

پیشنهاد کردم. مکرر عرض کردم. حالا هم عرض میکنم تا قانون جنگل نباید در مجلس و از مجلس نگذرد که معلوم شود جنگل متعلق بدولت چه چیز است و جنگلی که متعلق بدولت نیست چه چیز است بنده چطور میتوانم رأی بدهم. قراول جنگل! شما خبر ندارید آقایان که طرف بحر خزر هستید. کم کم رفته اند طرف جنوب درخت بلوط را در نخت نظر گرفته اند! از همین جا قراول میروند! بنده عرض میکنم تا قانون جنگل نوشته شود که کجا جنگل دولت است و کجا جنگل مال صاحب ملک است بنده چطور میتوانم بر سبیل کلیت رأی بدهم؟ در مجلس شورای ملی نماینده های این ملت نماینده های این بدبختها به محض این که رأی بدهند که جنگل ها را ما بودجه اش را گذرانیم پس فردا است که اردو اردو بعداً هر درختی از وزارت فواید عامه یا میشوند میروند و مردم بدبخت دچار این مأمورین میشوند. این اردوئی که در وزارت فواید عامه هستند و کاملاً منتظر فرمان بورش هستند نسبت به جنگلها پس خود آقای رئیس الوزراء که فرمودند این بودجه در نخت نظر من نوشته شده است و من دلم میسوزد که ایشان هم محکوم هجوم فواید عامه شده است. يك شخص شرافتمند و شخص جنگل مني يك چیز هائی نوشته اند آورده اند او هم امضاء کرده است. پس بهتر این است آقای رئیس الوزراء این قسمت را پس بگیرند ببرند و يك قانونی برایش بنویسند بیاورند در مجلس و پس از آنکه قانونش نوشته شد و جنگل اربانی و غیر اربانی معین شد آنوقت ما بیاییم بودجه اش را هم بنویسیم. يك مسئله هم دیروز عرض کردم. گفتم ما زبانه لال شد گفتیم متخصص جنگل بیاورید برای اینکه ما بفهاند کوههای خاکی ما کجا بشود جنگل میخورد کجا بشود قابل نیست. خدا میداند بنده در کمیسیون فواید عامه باین نقطه نظر رأی دادم در کمیسیون بودجه هم باین نظر رأی دادم که متخصص جنگل بیاید این کوههای خاکی ما را که لیاقت و قابلیت برای جنگل دارد

ذغال يك درخت صنعتی صد تومانی را ببرد و بسوزاند. اینها يك چیز هائی است که در آتیه باید بشود. اگر قوانین و اصول يك قدری سوء جرین دارد باید سوء جریان را جلو گیری کرد. بنده هم کاملاً موافقم. آقای آقا سید یعقوب خودشان در دوره چهارم و پنجم رأی دادند بگنفر متخصص آوردم برای جنگل برای اینکه بالاخره يك ترتیبات علمی در جنگلهای ما داده شود. حالا این شخص فقط کارش این است که نباید پشت میزش بنشیند. بنده تصور میکنم که آقای آقا سید یعقوب برای این رأی داده باشند. او برای این آمده است که جنگلهای ما را از روی يك اصول عامی تنظیم بدهد. برای این آمده است که جنگلهای جدیدی در مملکت ما ایجاد کند و بالاخره برای این آمده است که جلو گیری از اتلاف جنگلهای ما بکند. آقایانیکه يك قدری سنشان از بنده زید تر است اطلاع دارند که بیست سال قبل جنگلهای ایران دو برابر جنگلهای فعلی بوده است و الان دارد از بین میبرد و اگر جنگلها از بین برود این مملکت قابل زیست نیست. این تغییر هوائی که در مملکت ما پیدا شده همین کم آبی ها و کم محصولی ها برای این است که جنگلهای مملکت از بین رفته است. آقای آقا سید یعقوب اگر علاقه مند هستند که جنگلهای مردم مصون بماند و يك جنگلهای جدیدی هم ایجاد شود سعی نمایند قوانینی از مجلس شورای ملی بگذرد و بالاخره بودجه کافی پیشنهاد کنند که ما بتوانیم این کارها را بکنیم نه اینکه بکلی اصل بودجه اش را هم حذف کنیم. بالاخره بيك متخصصی پول بدهیم و نخواهیم يك کار هائی بکنیم این چیز عجیبی میشود! شما عیب يك کار هائی را نباید دفع کنید نه اینکه چون ممکن است مأمورین جنگل يك کارهای برخلاف قاعده بکنند پس باید ما بودجه جنگل را بزنیم. این تصور میکنم خود آقایان نمایندگان گیلان هم موافق نباشند که بکلی اداره جنگل از بین برود البته اداره جنگل نباید از حدود

وظایف خودش تخطی کند...

عمادی - بعد از حفظ اصول مالکیت

مخیر - بعد از حفظ اصول مالکیت اداره جنگل باید بر طبق يك قوانینی رفتار کند و الا بطور کلی از بین رفتنش را بنده خیال نمیکنم آقایان موافق باشند.

رئیس - رأی گرفته میشود بقبول توجه بودن این پیشنهاد آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (اگر کسی قیام نموده)

رئیس - قبل توجه شد. پیشنهاد آقای امیر اسدالله خان عمری

(شرح ذیل خواند شد)

بنده پیشنهاد میکنم که مبلغ ۴۸۰ تومان از کل اضافات مرکزی فواید عامه حذف شود

رئیس - آقای امیر اسدالله خان

امیر اسدالله خان - این پیشنهاد بنده مبتنی بر این بود که قبل از اینکه این اضافات تنظیم شود وزارت فواید عامه تمام محتاجی که لازمه يك وزارتخانه بود و هست و تمام اقلام هم که در این بودجه بنده نگاه کردم دیدم باضعاف مضاعف ذکر کرده اند حتی حق العلاج مستخدمین و کرایه برای قراولهای جنگل در صورتیکه در جنگل نباید قاعده کرایه منظور شود باین جهت اضافات غیر مترقبه را در قلم سوم ۴۸۰ تومان ماهی صدو بیست تومان بنده زیادی دانستم و پیشنهاد کردم حذف شود زیرا تمام چیزهای مترقبه و غیر مترقبه در اینجا هست و اضافات غیر مترقبه موضوع ندارد

معاون ریاست وزراء - متأسفانه آقای امیر اسدالله خان يك قدری آهسته صحبت کردند و بنده نشنیدم مقصود از حذف این چهار صد و فلان تومان چه چیز است؟ در اینجا خود آقایان ملاحظه بفرمایند که يك وزارتخانه يك مخارج غیر مترقبه دارد بيك کسر محلهائی ممکن است پیدا کند. ممکن نیست

نباشد تأثیر نمینند و لا استدلال خیلی آسان است. زدن است در دهن هر خودی نخواهد میگرددند و ممکن است هزار دایره گویند اگر از قانون میپرسیدند چرا شهر را آتش زدی قطعاً دلیل داشت آن کسی که قرار داد دست و صد هزار آبرو پول گرفت و تمامه شوون حیاتی و اقتصادی این مملکت را به اجنبی فروخت در همین مجلس شورای ملی و در پشت همین تریبون دفاع میکرد و دلیل میبرد پس صرف دلیل کفایت نمیکند و باید متکی به بدیهیت و استدلال صحیح باشد و در قسمت بودجه هم دلائل دولت بیستی منافی به ضرورت باشد یعنی دولت باید معین کند که فلان اداره لزوم دارد و وقتی هم که لزومش محرز شد هیچوقت نمیگویند لازم نیست. مثلاً راجع به قسمت موال آقای رهها خیلی اهمیت دارند. در صورتیکه این اموالی که فوائد عامه دارد همیشه داشته است چیز تازه نیست و هر کدام هم يك اداره دارد که خود آن اداره مسؤل هست که آن اموال را حفظ کنند. مثلاً کشتی رأی آرومیه البته دست يك کسی است دست هوا که نیست دست همان کسی که هست باید حفظ کند مثلاً بیل و کلنگ و حتی میفرمایند راه آهن اینها، بالاخره اداره دارد و اداره راه آهن مسؤل است که آن اموال را که خریده است حفظ کند پیشنهادی که بنده عرض کردم و آن چیزهایی را که بنظر بنده لازم نیست و در تحت نموده است بکیش راجع رئیس شعبه اموال است. رئیس شعبه اموال را فوائد عامه میخواهد چه بکند اگر اینطور باشد پس باید تمام وزارتخانه ها مخصوصاً هر وزارتخانه يك رئیس اموال داشته باشد البته پیدا کردن کار برای مردم و ایجاد اداره خیلی آسان است و ممکن هم هست دلیل آورد که این لازم است ولی ما قانع نمیشویم. آقایان ما موافق دولت هستیم و حقیقهً میل داریم که بدوایح دولت رأی بدهیم اما وجدان ما در رأی دادن متزلزل است بنا بر این چنانچه در جلسه اسبق عرض کردم خواهش میکنم این لایحه را پس بگیرند و مجدداً تجدید

شماره غیر مترقبه را نمیشود در اینجا صورت داد. اگر مترقبه بود البته ایست داشت، صورت داشت و در جزء بودجه می آمد بشیر بن توجه نفرمائید که بالاخره پیشنهادی را که میفرمائید يك مطالعه در سرفش شده باشد و البته آقای سیر سید الله بن در نظر داشتند که اگر این وجه بمصرف رسد وزارت فوائد در جیب خودش نمیزند و بالاخره وارد خزانه دولت میشود.

رئیس - پیشنهاد آقای دشتی

(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم نمره های ۲ و ۳ و ۴ و ۶ و ۷ و ۹ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۲۱ و ۲۳ و ۲۸ از قسمت حقوق و نمره های ۱۰ و ۱۱ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ - ۲۷ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۸ - ۴۲ - ۴۶ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ از قسمت اداره فلاحات لایحه اضافات فوائد عامه حذف شود

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده خیلی خوشحالم از اینکه در مجلس و مخصوصاً در کمیسیون بودجه يك پرتو امیدی نمایان شده است و يك احساسات خوبی ظاهر شده است و آن عبارت از این است که نمایندگان محترم میل ندارند که مخارج زیادی و مخارج اداری را تصویب کنند علت مخالفتی هم که با لایحه فوائد عامه میشود همین جهت است و مسئله سعادت و نحوست نیست مسئله این است که قسمت عمده این بودجه که نوشته شده است برای اصلاحات نیست بلکه فقط برای اداره بازی است. عرض کنم آقای رهها و آقای شیروانی و آقای معاون يك جوابهایی در پیشنهاد های آقایان و کلامی دهند ولی باید اعتراف بفرمایند که صرف استدلال هیچوقت قانع کننده نیست. زیرا استدلال و قتیکه متکی به بدیهیات و مسائل صحیح

نظر بکنند که ما هم بتوانیم رأی بدهیم. مثلاً قسمت محاسبات که این را هم در جلسه قبل عرض کرده ام هفت ماه قبل می ریحی را غیر عضو دولت لان صد و بیست عضو دارد آخر هیچ نمیشود تصور کرد که آنچه محاسبات در مدت هشت ماه هشتاد عضو ری محاسبات پیدا شده است این بطور حتم دروغ است و برای اینجا کار است. مثلاً يك اداره تقنینی در وزارت فوائد عامه هست و مقننیهی هم لازم دارند مثلاً يك عفتشی در اینجا نوشته اند و پنج تومان بن و لزومش را تصور کرده اند و این که فلاحی در فلان قسمت مقنن لازم بوده است و مقننیهی ما هم و فی ایست از این جهت باید مقنن اضافه کنیم همینقدر نوشته اند و پنج تومان برای مقنن عرض کردم تمام آرشیه پنج عضو دارد محاسباتش هشت عضو دارد فرع زائد بر اصل همین است! همینطور لفظ پشت سر هم قطار شده است. مثلاً مخارج تلفن نوشته شده است بانصد تومان لان وزارت فوائد عامه تلفن دارد من نمیدانم مگر وزارت فوائد عامه چقدر باید اضافه تلفن داشته باشد این همین تلفن کابل است که لان هم دائر است و کار میکند بانصد تومان بجه تناسب است؟ اگر بنا شود که برای سه چهار ماه بانصد تومان لازم شود پس برای یکسال صد چهار هزار تومان اضافه خواهد شد مثلاً اعتبار برای مخارج غیر مترقبه اولاً صدی در آقایان اعتبار دارند و بنده تصور میکنم که بیش از این مقدار در بودجه پیش بینی شده باشد. يك وزارتخانه مطابق احتیاجات و مطابق ضروریات يك بودجه مینویسد و آن وقت برای قسمت غیر مترقبه اش هم يك چیزی پیشنهاد میکند اما اینها زائد بر لزوم و احتیاجات خودشان يك چیز هائی نوشته اند دیگر غیر مترقبه معنی ندارد در نمره بیست و هشت نوشته اند ۴۰۷۶ تومان از برای اعتبار مخارجیکه خرج نشده است و حالا برای ۱۳۰۶ خرج کنند بنده در کمیسیون بودجه هم باقاي وزیر مالیه عرض کرده و حالا هم عرض میکنم وزراء مثل اینکه خودشان

را لازم میدانند که اگر يك پولی خرج نشده حتماً باید يك محلی برایش پیدا کنند - خبر آقایان لزومی ندارد که خرج شود و بالاخره اگر يك پولی رسد باید بن مملکت بقدری احتیاجات دارد که باید بمصرف محن احتیاجات و ضروریات برسد تمامه خودشان صحت فقر آن در داد مقننه فرس شده چهار صد بانصد فقر بیشتر نباشند. يك آقایی که دو برابر بلژیک است و تمامه طوایش هم مسلح هستند اینها و صرف بن کارها بکنند و بالاخره بن مبلغی که در اینجا نوشته اند صرف فرستادن شاگرد بخارجیه بشمارند برای این که عمه فلاحات تحصیل کنند. در در قسمت فلاحات سر محاسب باز میشود شماره ده بز محاسب. دره محاسبات مكث محاسب آخر ملاحظه بفرمائید حقیقهً این محاسبات فوائد عامه چیز عجیبی است و روز بروز هم زیاد میکند حاکم سلول را پیدا کرده است که پشت سر هم زیاد می شود و از هر کده یکی دیگر پیدا میشود. بکقسمت دیگر پیشنهاد بنده راجع به جنگل است که بکعه زیدي از موافقین دولت هم مخالفند و اینکه جنگل این شکل اداره شود نه اینکه آقایان مخالف باشند که جنگلها دارای يك تنظیماتی باشند که مردم بیخود جنگلها را ببرند چه مال خودشان چه مال دولت بلکه از این جهت رأی نمیدهند که فریاد آنها را تا بحال دولت گوش نکرده است و انصرف در املاک مردم کرده است و جنگلها را غصب کرده است و هیچوجه حاضر نشده است که يك قانونی برای جنگلها بگذارند که يك تکلیفی برای مردم معلوم شود بالاخره ارقامی را که بنده نوشته ام قسمت اعظمش مربوط به جنگلها است که از شماره ۲۲ الی سی و يك است. يك قسمت دیگرش راجع به اتومبیل است که نوشته است خرید بنزین و روغن و فلان و فلان برای اتومبیل فرد مثل اینکه اتومبیل فرد هم یکی از مستخدمین دولت است که در جزء پرسنل فوائد عامه آمده است بعلاوه نوشته اند که این